

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 16-1-2019
Sayı : 542

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

18/04/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununa Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ile genel ve madde gerekçeleri ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederim. 09/01/2019

Orhan SARIBAL

Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köylere	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	25 Ocak 2019	Esas No: 2/1571

TBMM	
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ	
16 Ocak 2019	
Numara:	

TBMM	
GELEN EVRAK	
16 Ocak 2019	
No:	415682
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR	

GENEL GEREKÇE

Tarım sektörü ülke ekonomisi, dış ticaret dengesi, gıda arz güvenliği başta olmak üzere pek çok konu açısından vazgeçilmez öneme sahiptir. Tarım sektörünün desteklenmesi, özellikle maliyet azaltıcı, verimliliği artırıcı önlemlerin alınması gerekir. Bu kapsamda, uygun teknoloji kullanımı önemli bir unsurdur.

Tarımda modernizasyon anlamında en öne çıkan araç, traktör olmuştur. Traktör, tarım kesimi için vazgeçilmez niteliktedir. Ancak traktörlerin verimliliği artırıcı nitelikte, düşük maliyetle işletilmesi gerekir. Bunun için, traktörlerin ekonomik ve mekanik ömürlerini doldurup doldurmadığı hususu önem kazanır.

Uluslararası standartlarda bir traktörün ortalama ömrü 10-12 bin saatlik kullanıma tekabül eder. Türkiye’de bir traktörün yıllık 500-550 saat kullanıldığı dikkate alındığında traktörlerin maksimum ömrü ortalama 24 yıldır.

Türkiye İstatistik Kurumunun motorlu kara taşıtları verilerine göre, 2017 sonu itibariyle traktör sayısı 1 milyon 838 bindir. Traktör parkının %32,7’si 35 ve üzeri yaştadır. 30 yaş ve üzeri traktör sayısı, traktör parkının %40’ına tekabül etmektedir. 25 yaş ve üzeri traktör sayısı ise toplam traktör parkının %47’sidir.

Yukarıdaki veriler, tarım kesiminin verimliliğini etkileyen en önemli unsurlardan biri olan traktörlerin yarısına yakınının rasyonel ve verimli kullanım niteliklerinin altında olduğunu göstermektedir.

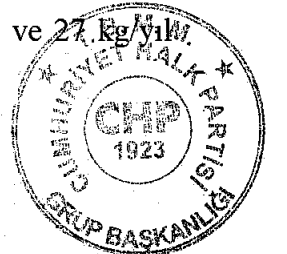
Belli bir yaştan üzerindeki traktörlerin, ne kadar bakımlı olursa olsun, verimli kullanımı güçtür. Mekanik ve ekonomik ömrünün çok üzerindeki traktör parkı ile çalışmak tarım sektöründe yüksek boyutlarda ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Yakıt ve yağ tüketimi, bakım ve onarım masrafları artmakta, ürün verimi ve kalitesi düşmekte, işgücü ve zaman kayıpları ortaya çıkmaktadır.

Ekonomik ömrünü doldurmuş traktörler aynı zamanda çevresel dışsallıklara da neden olmaktadır. Artan karbon salınımı nedeniyle çevresel kirliliğe de yol açmakta, çevresel ve sosyal maliyetleri de beraberinde getirmektedir.

Yüksek yakıt maliyetleri, mazot desteği şeklindeki tarımsal desteklerin de anlamsızlaşmasına neden olmaktadır.

Yapılan araştırmalar, ekonomik ömrünü doldurmuş traktör kullanımının oluşturduğu maliyet ve negatif dışsallıklar her bir traktör için aşağıdaki gibi sıralanmaktadır:

- 700 litre/yıl daha fazla yakıt kullanımı,
- 100-150 saat/yıl iş kaybı,
- 1.816 kg daha fazla CO2 emisyonu yayma,
- Toksik zararlar oluşturma (80 kg/yıl NOx, 56 kg/yıl CO, 82 kg/yıl HC ve 27 kg/yıl Kurum),
- Ürün miktarı ve kalitesinde kayıplar.

- Artan gürültü emisyonu nedeniyle bozulan insan sağlığı ve azalan iş verimi,
- Artan kaza riski nedeniyle oluşan can ve mal kayıpları

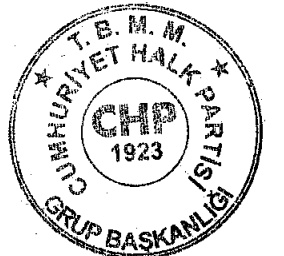
Çevresel ve sosyal maliyetler hariç, ekonomik ömrünü doldurmuş traktör kullanımı yıllık ortalama 15.000 lira civarında bir ekonomik kayba neden olmaktadır.

Ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş traktörlerin maliyeti ve mevcut traktör parkının yapısı dikkate alındığında, yaşlı traktörlerin yenilenmesi yönünde çiftçilerimizin desteklenmesi ihtiyacı ortadır. Bu ihtiyaca binaen, tarımsal üretimde verimliliğin ve kalitenin artırılması, yukarıda sıralanan maliyetlerin çiftçimizin sırtından alınması amacıyla, **“Traktör yenileme hurda desteği”** adı altında bir tarımsal destek programı ile traktör parkının yenilenmesi için Tarım Kanununa bir geçici madde eklenmesi teklif edilmektedir.

Teklif ile ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş traktörlerin kayıt ve tescilinin sildirilerek kullanımdan çekilmesi karşılığında yeni traktör alımında kullanılmak amacıyla çiftçimizin desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Teklif ile öngörülen “Traktör yenileme hurda desteği” ile Tarım Kanununun 21 nci maddesinde yer alan milli gelirin %1 i oranında olması gereken ancak son yıllarda %0,40’lar seviyesine düşmüş olan tarımsal desteklerin olması gereken miktarına yaklaşmaya katkı sağlaması amaçlanmıştır. Bu nedenle hurda desteğinin bütçede ilgili yıllar için öngörülen diğer tarımsal desteklere ilave bir unsur olarak verilmesi gerekmektedir. Böylece, yıllardır alması gereken desteğin yarısından daha azını alan çiftçimize, “traktör yenileme hurda desteği” ile ilave bir katkı sağlanmış olacak, Tarım Kanununda öngörülen %1’lik destek miktarına az da olsa yakınsanacaktır.

Teklifte, hurda desteği ile birlikte, bu kapsamdaki traktör yenilemelerinde KDV teşviki de sağlanması önerilmek suretiyle, ekonomik ve teknik ömrünü doldurmuş traktörlerin yenileri ile değiştirilmesinin cazibesinin artırılması amaçlanmıştır.

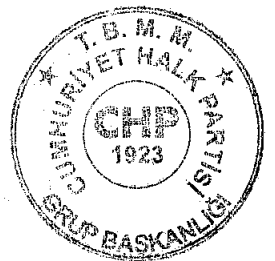

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 18/04/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununa geçici bir madde eklenmek suretiyle, “Traktör yenileme hurda desteği” uygulamasının kapsamı, uygulama esasları, ödemelerin şekli gibi hususlara yer verilmekte; diğer genel hususlarda belirlemede bulunmak üzere Cumhurbaşkanına, usul ve esaslar konusunda düzenleme yapmak üzere ilgili bakanlıklara yetki verilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

TARIM KANUNUNA GEÇİCİ MADDE EKLENMESİNE

DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 — 18/04/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Traktör yenileme hurda desteği

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar, kayıt ve tescile tabi olan lastik tekerlekli olup tarımsal amaçla kullanılan traktörlerden 25 ve daha büyük yaştakilerin adına kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler tarafından, ilgili mevzuat gereğince kayıt ve tescili silinerek, doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi ya da bir daha kullanılmamak üzere hurdaya çıkarılması halinde, her bir traktör için yerli üretim yeni bir traktörün iktisabında kullanılmak ve 25.000 Türk lirasını aşmamak üzere traktörün model yılı, çalışma saati, ağırlığı, belirleyici diğer teknik nitelikleri ve beygir gücü gibi özelliklerine göre Cumhurbaşkanı Kararı ile tespit edilecek kısmı, traktör yenileme hurda desteği adı ile tarımsal destek ödemeleri kapsamında ödenir.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki ödemeler, satış fiyatından düşülmek üzere doğrudan satıcılara yapılır. Söz konusu ödeme, satış işleminin gerçekleşmesinden itibaren 30 gün içinde gerçekleştirilir. Bu süreden sonra yapılan ödemeler için Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen gecikme faizi oranında faiz, geciken günler üzerinden hesaplanarak satıcıya ayrıca ödenir.

(3) Cumhurbaşkanı, birinci fıkroda yer alan destek tutarını traktörün hurdaya çıkarılması veya ihraç edilmesi durumuna göre farklılaştırmaya, hurdaya ayrılacak veya ihraç edilecek traktörlerin teslim edilmesi gereken yerleri veya kişileri ve bunlarda aranılacak nitelikleri belirlemeye yetkilidir.

(4) Birinci fıkroda yer alan tutar, Kanunun yürürlüğe girdiği takip eden yıllarda yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

(5) Traktör yenileme hurda desteği kapsamındaki traktör satışlarında katma değer vergisi oranı %1 olarak uygulanır.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 2— (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 — (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

